

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

64.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 17-го Августа — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 17-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12 Августа.

Высочайшій Рескриптъ,

данной на имя Генералъ-Адъютанта Князя
Воронцова.

Князь Михаилъ Семеновичъ! Възривъ вамъ главное управленіе Кавказскимъ краемъ и начальство надъ Отдѣльнымъ Кавказскимъ Корпусомъ, Я былъ убѣжденъ, что при семь важномъ назначеніи вы являете то пламенное усердіе къ пользѣмъ Отечества, которое всегда отличалось долговременное и достохвальное служеніе ваше. Вы вполне оправдали Мои ожиданія, проникнувъ въ недра горъ Дагестанскихъ, считавшихся досель неприступными. Принявъ личное начальство надъ главнымъ отрядомъ, вы собственнымъ примѣромъ непоколебимой твердости и самоотверженія указали войскамъ путь къ подвигамъ неперенесенъ черезъ хребты горъ непроходимыхъ, по высотамъ Анчимаера и у вратъ Андійскихъ. Съ упоромъ бою овладѣли они Дарго — главнымъ убежищемъ Шамиля, и штыками проложили себѣ путь въ дремучихъ лѣсахъ Ичкеринскихъ, разбивъ многочисленныя скопища неприятеля, усилившагося преградить дальнейшее наступательное движеніе отряда. Среди безпрерывнаго боя, многочисленныхъ занятій и трудовъ, вы непрестанно, какъ чадолюбивый начальникъ, заботились о благодѣ и спокойствіи нижнихъ чинствъ, о всевозможномъ призрѣніи раненыхъ, кровію своего славнаго дѣла запечатавшихъ. Вы вполне потакали и исполнили этимъ первыя желанія Моего сердца. Въ справедливомъ сознаниі, какъ прежнихъ, такъ и теперешнихъ знаменитыхъ заслугъ вашихъ, Я возвелъ васъ въ Княжеское достоинство съ нисколькою Моей искренней признательности къ примѣрному служенію вашему Престолу и Отечеству. Въмѣстѣ съ симъ пребываю къ вамъ навсегда неизмѣнно благожелательный.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Лагерь подъ Краснымъ Селомъ,
6-го Августа 1845 года.

Высочайшимъ Приказомъ, 26-го Июля, Генералъ-
Лейтенантъ Болленъ 1-й, назначенъ Сенаторомъ Вар-
шавскихъ Правительствующаго Сената Департамен-
товъ, съ оставленіемъ по Арміи.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 12-go Sierpnia.

NAJWYŻSZY RESKRYPT,

do Jeneral-Adjutanta Xięcia Woronowa.

Xiąże Michale Siemienowiczu! Powierzywszy wam główny zarząd kraju Kaukaskiego, tudzież dowództwo nad Oddzielnym Korpusem Kaukaskim, Byłem przekonany, że przy tém ważném naznaczeniu okażecie tę gorącą gorliwość o pożytek Ojczyzny, którą się zawsze długoletnia i chwalebna służba wasza odznaczała. Odpowiedziście zupełnie Moim oczekiwaniom, przedarłszy się do wnętrza gór Dağestańskich, które się dotąd za niedostępne uważały. Przyjąwszy osobiście dowództwo nad głównym oddziałem, własnym przykładem niezachwianej stałości i poświęcenia się pokazaliście wojskom drogę do czynów wielkopomych. Śmiałą nogą waleczne wojska nasze przeszły łańcuchy gór nieprzebranych, rażąc Górali w najbardziej zapadłych kryjówkach, na wzniosłościach Anezy-mejeru i u bram Andyi. Po zaciętej walce opanowały Dargo — główny przytułek Szamila, i bagnietem utarowały sobie drogę śród zamierzchłych lasów Iczkiryńskich, rozproszywszy liczne gromady nieprzyjaciół, starających się wstrzymać dalsze zaczepne poruszenia oddziału. Śród ciągłej walki, licznych prac i trudów, nieustannie, jako ojcowski naczelnik, troszczyliście się o dobro i bezpieczeństwo żołnierzy, i o jak najlepszy dozór ranionych, którzy krwią swoją oznaczyli te świetne czyny. Tym sposobem zupełnie pojęliście i wykonaliście najgłówniejsze życzenia Serca Mоеgo. Oceniając sprawiedliwie, tak uprzednie, jak i obecne wasze znakomite zasługi, Wyniosłem was do Xiążęcej godności z potomkami w linii zstępnej. Niech to będzie dowodem szczerzej Moej wdzięczności za wzorową waszą służbę Tronowi i Ojczyźnie. Przytém zostaję ku wam na zawsze stale przychylny.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W obozie pod Krasnym Siołem,
6-go Sierpnia 1845 roku.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 26-go Lipca,
Jeneral-Porucznik Bollen 1-szy, mianowany został Sena-
torem w Warszawskich Rządzącego Senatu Departamen-
tach, z pozostaniem w Armii.

— Государь Императоръ, по ходатайству Главнокомандующаго Отдѣльнымъ Кавказскимъ Корпусомъ, Генераль-Адъютанта Графа Воронцова, Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать Священнику Захарію Борисову наперсный крестъ на Георгиевской лентѣ, за примѣрное мужество и неутомимость, оказанныя имъ въ дѣлахъ противу Горцевъ, 5-го минувшаго Юня.

— Изъ числа избранныхъ Дворянствомъ Минской Губерніи кандидатовъ, Всемилостивѣйше повелѣно быть Предсѣдателемъ Минской Палаты Гражданскаго Суда Коллежскому Ассессору *Ивашкевичу*.

— Тамбовскаго Вице-Губернатора, Статскаго Совѣтника *Замятнина*, Высочайше повелѣно отрѣшить отъ занимаемой имъ должности.

Въ именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 8 й день Марта 1845 года, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображенъ: „Разсмотрѣвъ послѣдовавшее въ Государственномъ Совѣтѣ мнѣніе по всеподданнѣйшему докладу Правительствующаго Сената Общаго первыхъ трехъ Департаментовъ Собранія, о возведеніи, на основаніи 40-й статьи Свода Законовъ о состояніяхъ, въ дворянское достоинство 35-ти сыновей оберъ-офицеровъ дѣйствительной военной и горной службы, рожденных въ нижнемъ отцовъ ихъ званіи, и принявъ на видъ, что нѣкоторые изъ означенныхъ въ докладѣ Сената оберъ-офицерскихъ дѣтей, какъ изъ собранныхъ объ нихъ чрезъ Министерство Юстиціи свидѣній оказалось, не получили образованія, приличнаго дворянскому сословію, — повелѣваемъ: 1) На будущее время, по силѣ 40-й ст. Св. Зак. о состояніяхъ т. IX (изд. 1842 г.), возводить въ дворяне только тѣхъ изъ оберъ-офицерскихъ, избираемыхъ для того отцами ихъ дѣтей, кои, сверхъ другихъ условий, въ законѣ определенныхъ, выдержатъ экзаменъ, установленный 6-го Мая 1844 года для пріема въ военную службу недорослей изъ дворянъ. 2) На семь основаній поступить и въ отношеніи 35 ти оберъ-офицерскихъ сыновей, поименованныхъ въ Сенатскомъ докладѣ. Правительствующій Сенатъ не оставить, для приведенія сего въ исполненіе, сдѣлать надлежащее распоряженіе.“

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ внесенный Главноуправляющимъ II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи журналъ Рекрутскаго Комитета, о рекрутахъ, дѣлающихся побѣги съ самаго мѣста набора и о рекрутахъ, умирающихъ въ больницахъ во время испытанія, согласно съ заключеніемъ означеннаго Комитета, мнѣніемъ положили: въ дополненіе и измѣненіе подлежащихъ статей Свода Законовъ постановить:

1) Семейства, виновныя въ укрывательствѣ бѣглыхъ рекрутъ, отданныхъ на службу изъ того же селенія или городского податнаго общества, къ которому сіи семейства принадлежать, если бѣглые приняты ими съ знаніемъ подлиннаго ихъ состоянія и не съ доказаннымъ намѣреніемъ задержать ихъ для представленія Начальству, подвергаются взысканію не одного, а двухъ рекрутъ, за каждого скрывавшагося у нихъ бѣлаго; сами бѣглые остаются на службѣ и подвергаются наказаніямъ на основаніи военныхъ постановленій. Когда между членами виновныхъ семействъ нѣтъ способныхъ къ военной службѣ, то слѣдующіе за каждымъ скрывавшагося у нихъ бѣлаго рекрута взыскиваются съ другихъ семействъ того же селенія или городского податнаго общества, участвовавшихъ завѣдомо въ укрывательствѣ или знавшихъ объ ономъ; когда же и въ сихъ участвовавшихъ въ укрывательствѣ или знавшихъ объ ономъ семействахъ также не окажется способныхъ къ военной службѣ, то два виновнѣйшіе, или буде всѣ равно виновны, начальникъ и старшій по немъ членъ семейства, у коего скрывался бѣглый, подвергаются наказанію плетью и ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе. Если въ укрывательствѣ бѣглыхъ, отданныхъ ими, или изъ ихъ селенія или городского податнаго общества рекрутъ будутъ избличены лица, изъятые по закону отъ наказаній тѣлесныхъ, то съ нихъ взыскивается по 1,200 руб. сер. за каждого такого скрывавшагося у нихъ или съ вѣдома ихъ бѣлаго, вмѣсто 600 руб. сер., определенныхъ за укрывательство другихъ бѣглыхъ рекрутъ.

— Его Цесарска Моść, въ skutekъ wstawienia się Głównowodzącego Oddzielnymъ Кавказскимъ Корпусомъ, Generala Adjutanta Hrabiego *Woronowa*, Najlaskawiejъ racył udarować Xiędza *Zacharyasza Borysowa*, krzyżemъ na piersi na wstędze Orderu Św. Jerzego, za wzorowe męstwo i niez mordowane prace, okazane przezeń w rozprawachъ zъ Góralami, 5-go zeszłego Czerwca.

— Zъ liczby wybranychъ przezъ Szlachtę Mińskiej Gubernii Kandydatów, Najlaskawiejъ rozkazano bydź Prezydentemъ Mińskiej Izby Cywilnego Sądu, Kollegialnemu Assesorowi *Iwaszkiewiczowi*.

— Wice-Gubernatora Tambowskiego, Radzcę Stanu *Zamiatnina*, Najwyżejъ rozkazano usunąć od urzędowania.

Wъ Imiennymъ Jego CESARSKIEJъ MOŚCI Najwyższymъ Ukazie, danymъ Rządzącemu Senatowi 8-go Marca 1845 roku, zъ własnoręcznymъ Jego CESARSKIEJъ MOŚCI podpisemъ, wyrażono: „Rozpatrzywszy Zdanie Rady Państwa o najpowinniejszemъ przełożeniu Ogólnego Zgromadzenia pierwszychъ trzechъ Departamentówъ Rządzącego Senatu, co do uszlachcenia, na mocy 40 art. Układu Praw o stanachъ, 35 synów ober-oficerów czynnej wojennej i górniczej służby, zrodzonych gdy ojowie ichъ zostawali wъ niższychъ stopniachъ, i zważającъ, iż niektórzy zъ wymienionychъ wъ przełożeniu Senatu synów ober-oficerskichъ, jakъ się okazało zъ doniesień o nichъ zebranychъ wъ Ministerstwie Sprawiedliwości, nie wzięli przyzwoitego szlacheckiego wychowania, Rozkazujemy: 1) Nadalъ na mocy 40 art. Ukł. Praw o Stan. T. IX. (wyd. 1842 roku), nadawać szlachectwo tymъ tylko wybieranymъ ku temu przezъ rodzicówъ synomъ ober-oficerskimъ, którzy opróczъ innychъ warunkówъ, prawemъ wymaganychъ, złożą examenъ przepisany 6-go Maja 1844 roku dla przyjmowania do wojennej służby dzieci szlachty. 2) Po długъ tego postąpić i co do 35 synów ober-oficerów, wymienionychъ wъ przełożeniu Senatu Rządzący Senatъ nie zamiecha wydać potrzebne ku temu rozrządzenia.“

— Rada Państwa, wъ Departamencie Prawъ i na Ogólnémъ Zebraniu, rozpatrzywszy podany przezъ Głównozarządzającego II-мъ Oddziałemъ Własnej Jego CESARSKIEJъ MOŚCI Kancelaryi protokół Rekrutkiego Komitetu, o rekrutachъ zbiegłychъ zъ miejsca skutecznijającego się naboru, i o rekrutachъ umierającychъ wъ Szpitalachъ wъ czasie sprawdzenia choróbъ, stosownie do wniosku rzeczzonego Komitetu, — przezъ opinie uchwaliła: na dopełnienie i odmianę właściwychъ artykułówъ Zbioru Prawъ, postanowić co następuje:

1) Familie, dające schronienie zbiegłymъ rekrutomъ, oddanymъ do służby ze wsi lub gminy miejskiej, podległej poborowi podatków, do której te familie należą, wъ razie gdy przyjęły zbiegówъ wiedzącъ o ichъ rzeczywistymъ stanie, a nie udowodnią, iż uczyniły to wъ celu przedstawienia ichъ do Zwierzchności, mają dać nie jednego, ale dwóchъ rekrutów, za każdego zbiega który się u nichъ ukrywał; sami zbiegli pozostają na służbie i ulegają karomъ podługъ prawъ wojkowych. Kiedy między członkami winnychъ familij nie będzie zdatnychъ do służby wojskowej, przypadający za każdego zbiega, który się ukrywał, dwaj rekruci, biorącъ się zъ innychъ familij tejże wsi lub miejskiej podatkowej gminy, które miały udziałъ wъ przechowaniu, lub o niemъ wiedziały: gdy zaś wъ familijachъ takichъ uczestnikówъ albo wiedzącychъ o przechowywaniu, nie znajdą się ludzie zdadni do służby wojskowej, dwaj najwinniejsi, lub gdy wszyscy są równie winni, naczelnikъ i starszy po nimъ członekъ familii, u której zbieg się ukrywał, ulegają karze cielesnej i zesłaniu do Syberyi na osiedlenie. Jeśli osoby od kary cielesnej wyłączone, przekonane będą o przechowywaniu zbiegłychъ rekrutów, oddanychъ przezъ nichъ, albo zъ ichъ wsi lub miejskiej podatkowej gminy, to za każdego takiego przechowanego u nichъ, lub za ichъ wiedzą, zbiegówъ mają płacić, nie 600 r. sr. jakъ postanowiono za przechowywanie innychъ zbiegówъ rekrutów, lecz 1,200 r. sr.

2) Если рекрутъ, посланный въ больницу по статьѣ 271-й Рекрутскаго Устава для испытанія, умретъ въ ней отъ той болѣзни, для которой былъ посланъ на испытаніе, то съ общества или помѣщика взыскивается вмѣсто него другой; но буде онъ умретъ, хотя и во время испытанія, но отъ другой болѣзни или же въ слѣдствіе какого либо иного случая, то считается окончательно принятымъ и за него общество или помѣщику выдается приемная квитанція по общимъ правиламъ.

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гр. Министровъ, Высочайше соизволилъ на учрежденіе въ С. Петербургѣ Пятой Гимназіи, на основаніи Устава учебныхъ заведеній, Высочайше утвержденнаго 8 го Декабря 1828 года, для однихъ только приходящихъ учениковъ, ограничивъ оную на сей разъ четырьмя низшими классами.

Одесса, 24 Іюля.

Его Императорское Высочество Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ прибылъ въ Одесскій портъ обратно изъ Константинополя, въ совершенномъ здоровьи, третьяго дня, 22-го Іюля, въ 6-мъ часу вечера, на пароходъ-фрегатъ „Бессарабія“, послѣ 36-ти часовъ плаванія. Черезъ нѣсколько минутъ по прибытіи парохода, Г. Исправляющій должность Новороссійскаго и Бессарабскаго Генерал-Губернатора и Г. Одесскій Военный Губернаторъ, въ сопровожденіи Инспектора Одесскаго централнаго карантинна и Капитана Одесскаго порта, подъѣхали къ пароходу, на карантинномъ катерѣ, и имѣли честь представиться Его Высочеству. Вчера утромъ, Государь Великій Князь изволилъ перейти, со свитою своею и въ сопровожденіи карантиннаго чиновника, на 44 хъ-пушечный фрегатъ „Флору“, на которомъ Его Высочество предполагаетъ выдержать въ морѣ 24-но-дневный observationalный карантинный терминъ, прежде выхода на берегъ. Въ 7 часовъ вечера, фрегатъ „Флора“ снялся съ якоря и вышелъ съ здѣшняго рейда въ море, при прекрасной погодѣ, въ сопровожденіи корвета „Андромаха“, брига „Персей“ и шкуны „Дротикъ.“

Измаиль, 31 Мая.

Разлитіе рѣки Дуная, начавшееся въ Мартѣ, стало сильно увеличиваться съ половины Мая, и наконецъ вдругъ покрыло всю поверхность границы отъ Рени до впаденія Дуная въ море. Стремленіе воды столь сильно, что деревья исторгнутыя ею съ корнями, ударялись въ дома съ такою силою, что у нѣкоторыхъ изломали крыльца, выбили стекла и нанесли вредъ таможеннымъ кордонамъ. Глубина наводненія необыкновенна; самыя высокія мѣста, никогда не подвергавшіяся затопленію, покрыты водою на три фута и болѣе. Это наводненіе заставило дикихъ звѣрей, обитающихъ во множествѣ въ затопленныхъ мѣстахъ, сражаться съ человекомъ, чтобы достать себѣ пріютъ: волки, кабаны, лисыцы приплывали къ жилью, нестрашась болѣе человека, ни даже выстрѣловъ; обезсиленные продолжительнымъ плаваніемъ, они стремились изъ одной крайности въ другую: или найти пріютъ или погибнуть. Вершины деревъ, будки, гдѣ ставятся часовые, словомъ все, что только оставалось на поверхности воды, открыто змѣями, насѣкомыми и другими мелкими животными. Отъ гніенія погибшихъ животныхъ воздухъ и теперь уже очень тяжелъ; но должно ожидать, что онъ еще болѣе испортится, когда наводненіе уменьшится и начнется гніеніе рыбы, не успѣвшей уйти съ водою, равно какъ различныхъ растений и самыхъ болотъ.

Варшава, 16 Августа.

Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ *Уваровъ*, отправился изъ Варшавы въ Вѣну.

2) Jeśli rekrut, odesłany do szpitala podług art. 271 Ust. Rekr. dla sprawdzenia choroby, umrze tam z tejże choroby, dla sprawdzenia której był odesłany, natenczas gmina lub obywatele obowiązani są dać innego; jeśli zaś umrze choćby i podczas sprawdzania, lecz z innej choroby, lub z innego jakiego powodu, tedy się uważa jako przyjęty stanowczo, i gminie lub obywatelowi wydaje się kwit rekrutski podług ogólnych przepisów.

— NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JEJEGO MOŚĆ, stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, Najwyżej zezwolić raczył na urządzenie w St. Petersburgu Piątego Gimnazjum, na zasadzie Ustawy o naukowych zakładach, Najwyżej utwierdzonej d. 8 Grudnia 1828 roku, dla samych tylko przychodzących uczniów, ograniczając je, na ten raz, do czterech tylko klas niższych.

Odessa, 24 lipca.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE KONSTANTYN NIKOLAJEWICZ przybył do portu Odesskiego, na powrót z Konstantynopola, w pożądanym zdrowiu, onegdaj, 22-go Lipca, o 6-jej godzinie wieczorem, na parowej fregacie *Bessarabia*, po 36-cio godzinnej żegludze. W kilka minut po przybyciu parostatku, P. Sprawujący obowiązek Noworossyjskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora i P. Odesski Woennyj Gubernator, w towarzystwie Inspektora Odesskiej Centralnej Kwarantanny i Kapitana portu Odesskiego, zbliżyli się do parostatku na kwarantanowym katerze i mieli szczęście przedstawić się JEJEGO WYSOKOŚCI. Wczoraj rano, WIELKI XIĄŻE raczył przejść z orszakami swoimi i w towarzystwie urzędnika kwarantanny, na fregatę *Flora* o 44 działach, gdzie JEJEGO WYSOKOŚĆ zamierza przebyć na morzu 24-dniowy obserwacyjny termin kwarantanny, wprzód nim na brzeg wysiądzie. O 7-mej godzinie wieczorem, fregata *Flora* podjęła kotwicę i wyszła z tu-tejszego portu na morze, śród pięknej pogody, i w towarzystwie korwety *Andromacha*, brygu *Perseusz* i szkuany *Grot*.

Izmail, 31 maja.

Wylew rzeki Dunaju, który się zaczął w Marcu, ciągle się zwiększał od połowy Maja, i nakoniec nagle zatopił całą powierzchnią granicy od Renu do ujścia Dunaju do morza. Bystrość wody jest tak nadzwyczajna, że drzewa zostały powyrywane z korzeniami i wpędzone na domy z taką siłą, iż w niektórych poobalały ganki, powybiły okna i uszkodziły kordony graniczne. Głębokość wylewu jest niezwykła; najwyższe miejsca, które nigdy nie były zalane, pokryte są wodą na trzy stopy i więcej. Wylew ten zmusił dzikie zwierzęta, których mnóstwo przebywało po miejscach zalanych, do walki z człowiekiem o przytułek; wilki, dziki, lisy, przyplwały do mieszkań, nie lękając się już ludzi, ani nawet wystrzałów; wysilone długim pływaniem, przechodziły z jednej ostateczności w drugą: znaleźć przytułek lub zginąć. Wierzchołki drzew, budki straży, słowem wszystko, co tylko sterczy nad powierzchnią wody, otoczone jest wężami, owadami i innymi drobnymi zwierzętami. Od gnicia potopionych zwierząt powietrze i teraz już jest duszące, i można przewidywać, że jeszcze bardziej będzie zepsute od wyziewów, kiedy woda opadnie i zaczną gnić ryby, które nie zdołały ujsc z wodą, jako też różne rośliny i błota.

Warszawa, 16 sierpnia.

JW. Rzeczywisty Radzca Tajny *Uwarow*, Minister Narodowego Oświecenia, wyjechał z Warszawy do Wiednia.

(1)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я .

Берлинъ, 16 Августа.

10-го числа, вечеромъ, Его Величество Король прѣѣхалъ въ Брюль; на другой день, около полудня, Его Величество отправился въ городъ Ахенъ, гдѣ посѣтивъ соборную церковь и больницю св. Терези, прибылъ на стацию Рейнской желѣзной дороги, на коей собравшееся мѣстное начальство и дѣвицы города Ахена, одѣтыя въ бѣлое платье, ожидали прибытія Королевы Викторіи. Въ два часа по полудни, пушечные выстрѣлы возвѣстили о прѣѣздѣ въ городъ английской Королевы, которая, спустя нѣсколько минутъ, прибыла на стацию и встрѣчена была Королемъ Прусскимъ, въ зданіи желѣзной дороги, украшенномъ цвѣтами и флагами: Прусскимъ, Англійскимъ и Баварскимъ. Король проводилъ Августѣйшихъ гостей въ залу; за ними слѣдовали: лордъ Абердинъ, гофмаршалъ графъ Ливерпуль, англійскій посланникъ Вестморландъ и прусскій посланникъ, кавалеръ Бунзенъ. Въ залѣ дѣвицы привѣтствовали Королеву Викторію, и одна изъ нихъ, именно дочь Бургомистра, поднесла Ея Величеству изящно напечатанную оду, сочиненную по случаю Ея прѣѣзда. Изъ станціоннаго дома желѣзной дороги Королева отправилась въ экипажъ, окруженномъ почетнымъ конвоемъ, въ домъ бургомистра Неллсенъ-Келлетера. Здѣсь, во время завтрака, исполнены были членами музыкальнаго общества народныя пѣсни англійскія и національныя. Потомъ августѣйшіе путешественники осматривали соборъ и прочія достопримѣчательности города, и за симъ возвратились на стацию желѣзной дороги, откуда, часу въ пять, отбыли черезъ Кельнъ въ Брюльскій замокъ. Король, садясь въ экипажъ, принявъ просьбу о помилованіи одного жителя, приговореннаго къ тюремному заключенію, и приказавъ тотчасъ выпустить его на свободу. Въ 8 часовъ, высокія особы прибыли въ замокъ. Теперь (12 Августа) находятся въ Брюль, Королева Викторія съ своимъ супругомъ, принцъ и принцесса Прусскіе, принцъ Вильгельмъ, Фридрихъ и Александръ Прусскіе, эрцъ-герцогъ Фридрихъ Австрійскій и герцогъ Дессаускій.

Ф р а н ц і я .

Парижъ, 8 Августа.

Изъ числа министровъ, одинъ только адмиралъ Мако отправился съ Королемъ въ Э; прочіе же члены кабинета будутъ поочередно ѣздить къ Его Величеству. Во время настоящаго пребыванія Короля въ замокъ Э, тамъ имѣютъ быть великолѣпныя балы, драматическія представленія и концерты. Герцогъ и герцогиня Немурскіе имѣли 5 числа торжественный въѣздъ въ Бордо, гдѣ, не смотря на непогоду, собрались многочисленныя толпы народа.

— Герцогъ Монпансерскій посѣтилъ нѣсколько мечетей въ Каирѣ, гдѣ улемы встрѣтили его при входѣ. Герцогъ, изъ уваженія къ святости мѣста, снялъ сапоги и надѣлъ желтыя сандалии; свита герцога не сопровождала его во внутренности храмовъ. Прощаясь, герцогъ пожертвовалъ Улемамъ 1,500 талеровъ (талеръ составляетъ 5 франковъ) для бѣдныхъ. Ибрагимъ-Паша подарилъ высокому своему гостю чубукъ, украшенный брилліантами, цѣною въ 14,000 талеровъ. Саидъ-Паша — 2 чубука, стоящіе 6,000 талеровъ. Аббасъ-Паша 12 чашекъ и поднось, украшенные дорогими камнями; подарокъ этотъ цѣнятъ въ 25,000 талеровъ.

— Здѣсь носится слухъ, что здоровье Испанской Королевы въ столь худомъ положеніи, что возбуждаетъ даже опасенія; это еще болѣе можетъ причинить затрудненія въ вопросѣ о брачномъ союзѣ Ея Величества.

— Здѣсь получены извѣстія изъ Туниса отъ 20-го Іюля. Фрегатъ *Lavoisier* возвратился 19 ч. изъ Триполи, куда былъ отправленъ для развѣданія положенія дѣль, и привезъ извѣстіе, что опасенія Тунискаго Бея не напрасны были, потому что Турки и Албанцы, малочисленными отрядами выходили на берегъ въ Триполи, и были назначены для овладѣнія островомъ Шерби. Бей отдалъ своимъ войскамъ приказъ, чтобы они были въ готовности къ выступленію. Авангардъ, состоящій изъ нѣсколькихъ баттарей артиллеріи и 3,000 нерегулярныхъ жуавовъ выступаетъ въ Сфаксъ 20 числа; 50,000 Арабовъ призваны къ ору-

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a .

Berlin, 16 sierpnia.

O przybyciu Królowej Angielskiej do prowincyi Nad-Reńskiej. *Rządowa Gazeta Pruska* donosi z Kolonii pod d. 12 sierpnia: „Dnia 10 go wieczorem, Król Jego Mość Pruski stanął w zamku Brühl. Nazajutrz przed południem udał się do Akwisgrauu, dla zwiedzenia kościoła katedralnego, tudzież szpitala św. Teresy, skąd przybył do stacyi Reńskiej drogi żelaznej, gdzie władze cywilne i wojskowe, łącznie z córkami obywateli Akwisgrauskich, ubranemi w bieli, oczekiwały na przyjazd Królowej Wiktoryi. O godzinie 2-ój, działa zwiastowały zbliżenie się Monarchini Angielskiej, która w kilka minut później powitaną została przez Króla, w domu stacyi, ozdobionym kwieciami, tudzież chorągiewkami: Pruskiemi, Angielskiemi i Bawarskiemi. Monarcha wprowadził dostojnych gości do sali; za nim postępowali: Lord Aberdeen, Wielki Marszałek dworu Hr. Liverpool, Poseł angielski Hr. Westmorland, i pruski Kawaler Bunsen. Tu zgromadzone dziewice przywitały Królowę Wiktoryję, która racyła z rąk córki Burmistrza, panny Emunts, przyjąć ozdobny exemplarz poematu, na cześć Królowej napisanego. Ze stacyi kolei udała się Monarchini pojazdem, otoczonym od straży honorowej konnej, do domu Burmistrza Nellesen-Kelleter, świetnie urządzonego. Podczas śniadania, towarzystwo muzycznie wykonywało różne pieśni narodowe angielskie i krajowe. Następnie, zwiedziły dostojne osoby kościół katedralny i inne osobliwości Akwisgrauu, i wróciły do stacyi, skąd około godziny 5-ój, przez Kolonią do zamku Brühl odjechały. Król, wsiadając do pojazdu, przyjął prośbę o ulaskawienie pewnego obywatela, skazanego na więzienie, i natychmiast uwolnić go kazał. O godzinie 8-ój, całe dostojne grono wysiadło w zamku. W tej chwili (12-go sierpnia) g. szezę w Brühl: Królowa Wiktoryja i jej małżonek, Xiążę i Xiężna Pruscy, Xiążęta Wilhelm, Fryderyk i Alexander Pruscy, Arcy-Xiążę Fryderyk Austryacki i Xiążę Dessauski.

F r a n c y a .

Paryż, 8 sierpnia.

Jeden tylko z Ministrów, Admirał Mackau, pojechał z Królem do Eu; wszyscy atoli członkowie gabinetu będą kolejno odwiedzali Monarchę, który podczas teraźniejszego pobytu w rzeszonym zamku dwać będzie świetne zabawy jako-to: balę, przedstawienia dramatyczne i koncerta. Xiążę i Xiężna Nemours odprawili d. 6 go uroczysty wjazd do Bordeaux, gdzie, mimo niepogody, liczną się tłumy zebrały.

— Podług wiadomości z Egiptu, Xiążę Montpensier zwiedzał kilka meczetów w Kairze, gdzie go Ulemowie u drzwi przyjmowali. Xiążę, dla uczczenia miejsc świętych, zdjął buty i wdział zółte sandały; orszak jednak Xięcia nie mógł mu towarzyszyć do wnętrza świątyni. Przy pożegnaniu złożył Xiążę Ulemom 1,500 talar (talarów liczy się 5 franków) dla ubogich. Ibrahim Basza ofiarował gościowi swemu cybuch wysadzany brylantami, wartości 14,000 talar; Saïd Basza dwa cybuchy, szacowane na 6,000 talar, i Abbas Basza, 12 filizanek i tacę, drogiemi kamieniami wysadzone. Dar ten szacują na 25,000 talar.

— Krąży tu pogłoska, że zdrowie Królowej hiszpańskiej jest w tak złym stanie, iż wzbudza największą obawę; co jeszcze więcj zakłada może kwestyą jej zaślubienia.

— Mamy wiadomości z Tunetu, dochodzące do 20-go lipca. Fregata *Lavoisier* wróciła 19-go z Tripolis, gdzie wysłaną była dla dowiedzenia się o stanie rzeczy, i przyniosła wiadomość, że obawy Beja Tunetańskiego nie były płonnemi, albowiem Turcy i Albańczykowie którzy w płonnych oddziałach wyładowali w różnych czasach w Tripolis, przeznaczeni są do opanowania wyspy Szerbi. Bей wydał swoim wojskom rozkazy, aby były w pogotowiu do wyjścia. Przednia straż, złożona z kilku baterji do 50,000 Arabów ma być powołanych do broni i zebrać się także w pomienionem mieście; 19-go miano brać na

жю и имѣють собраться въ означенномъ городѣ. 19 числа хотѣли нагрывать суда лагерными вещами; все предвѣщаетъ начатіе войны. Однако же жуавы не хотѣли выступать, и состороны Турокъ опасались подобнаго же сопротивленія; многіе полагаютъ, что если бы не помощь Французовъ, то легко могъ бы произойти переломъ, который окончился бы лишеніемъ власти Бея, а можетъ быть и его смертію. Бѣй лично будетъ командовать отрядомъ, который отправится не сухимъ путемъ, а моремъ.

9 Августа.

Вопросъ касательно разрушенія палаты еще не рѣшенъ и это рѣшеніе послѣдуетъ не прежде половины Сентября.

— Графъ и графиня де-Молинъ (Донъ Карлосъ и герцогиня Бирская, его супруга), 24-го Іюля прибыли къ водамъ въ Гре.

— Евреи въ Альжирѣ получаютъ особенное свое законоположеніе. Въ Альжирѣ учрежд. на будетъ центральная консисторія, завѣдывающая консисторіями Константиною и Бонскою. Эти три консисторіи подчинены будутъ консисторіи парижской.

— Парижскіе астрономы обнародовали о замѣченномъ ими явленіи особеннаго рода, то есть, о значительномъ уклоненіи млечнаго пути, которое въ настоящее время начинаетъ быть довольно примѣтнымъ.

10 Августа.

Здѣшніе журналы напечатали слѣдующую статью изъ *Gazeta Italiana*: „Зная дѣла лучше многихъ парижскихъ журналовъ, мы можемъ читателей нашихъ увѣрить въ томъ, что Г. Росси достигъ цѣли своего посольства тѣмъ, что обратился прямо къ министрамъ Папы, а не къ Ротану, генералу иезуитскаго ордена, и что иезуитскія коллегіи имѣють быть закрыты по именному повелѣнію Папы, который предписалъ даже, чтобы самыя восторженные французскіе Іезуиты вызваны были въ Римъ.“

— Къ морскимъ префектамъ въ Рошфоръ, Брестъ, Тулонъ, Лорьенъ и Шербургъ, отправлены изъ Парижа предписанія, чтобы они ускорили вооруженіе кораблей, назначенныхъ къ западнымъ африканскимъ берегамъ.

— Открыты несомнѣнные доказательства, что ужасный пожаръ, истребившій большое депо матеріаловъ военнаго флота въ Мурильонѣ, подъ Тулономъ, произошелъ отъ поджигательства.

— По полученнымъ изъ Мексики донесеніямъ, командиръ французскаго военнаго корабля не былъ поставленъ въ необходимость бомбардировать городъ Мазатланъ; ибо вслѣдствіе одной только угрозы, мексиканское правительство доставило французскому посланнику удовлетвореніе за понесенныя оскорбленія, о коихъ было сообщено.

— Изъ Деллиса отъ 27-го Іюля сообщаютъ: Войска подвигаются впередъ, а неприятель удаляется въ Кабильскія горы, гдѣ Бенъ-Салемъ и Бенъ-Касемъ приготовили сопротивленіе, которое кончится паденіемъ сего измѣнническаго племени. Оказывается, что оно изъявило покорность съ тою единственною цѣлю, чтобы усыпить нашу бдительность.

— Утверждаютъ, что вскорѣ посланникъ императора Абд-еръ-Рамаиа прибудетъ изъ Марокко въ Парижъ.

— Г. Леонъ Рошъ отплылъ изъ Портъ-Вандра, на пароходѣ *Filan*, въ Танжеръ, съ ратификаціею трактата о границахъ съ Марокко.

11 Августа.

Принцесса Клементина, супруга герцога Августа Саксенъ-Кобургскаго, благополучно разрѣшилась вчера, отъ бремени, въ замкѣ Э, принцемъ.

— Въ *Journal des Débats*, описывая подробности пожара въ Тулонѣ, опровергаютъ слухи, разсѣиваемые въ газетахъ, будто происшедшіе отъ пожара убытки простираются отъ 20 до 60 милліоновъ. Устанавливаютъ же по исчисленію мѣстнаго начальства, съ томъ же журналѣ разсматриваютъ причины пожара, которыхъ невозможно приписать ни случаю, ни недокзательности, ибо это опровергается имѣющимися въ поджигательствѣ преступниковъ, содержащихся въ галерахъ. Если это справедливо, то обстоятельство сіе можетъ послужить въ пользу системы одно-

статки sprzęты обзаве; wszystko затѣмъ wróży rozpoczęcie wojny. Jednakże Żuawowie Tunetńscy nie chcieli wyruszyć w pole; obawiano się podobnegoż oporu ze strony Turków, i wiele osób mniema, że gdyby nie pomoc francuzka, mogłoby nastąpić przesilenie, które skończyłoby się złożeniem Beja, albo może i jego śmiercią. Bей самъ staje на czele wojsk swoich, ale nie uda się lądem, tylko morzem.

Dnia 9 sierpnia.

Pytanie, czy Izba Deputowanych będzie rozwiązana lub nie, nie jest dotychczas rozstrzygnięte. Stanowczo postanowienie w tym względzie zostanie powzięte dopiero w połowie września.

— Hrabia i Hrabina de Molina (Don Carlos i Xiężna Beira, jego małżonka), przybyli 24-go lipca do wód w Gréoulx.

— Izraelici w Algierze mają otrzymać prawną organizacyę. W Algierze założony będzie Konsystorz centralny, którego gałęzie znajdować się będą w Konstantynie i Bone. Te trzy Konsystorze podległe będą Konsystorzowi Paryżkiemu.

— Astronomowie Paryczy podają do powszechnej wiadomości postrzeżony przez nich fakt szczególnego rodzaju. Jest to znaczne zboczenie Drogi Mlecznej, które się daje w tej chwili uważać.

Dnia 10 sierpnia.

Tutejsze dzienniki powtórzyły następujący artykuł z *Gazeta Italiana*: „Lepiej zawiadomieni, niż wiele dzienników paryżkich, możemy naszych czytelników zapewnić, że P. Rossi osiągnął cel swęj misyi przez to, iż się udał wprost do Ministrów Papieża, nie zaś do ojca Rothaana, Generała zakonu Jezuitów, i że kollegia jezuitkie we Francyi mają być zamknięte, z wyraźnej woli Papieża, który nawet Generałowi Jezuitów nakazał, aby najzapaleńszych z Jezuitów francuzkich do Rzymu powołał.“

— Do prefektów marynarki w Rochefort, Brest, Toulon, Lorient i Cherbourg, wysłane zostały z Paryża rozkazy, aby przyspieszyli uzbrojenie okrętów przeznaczonych na zachodnie brzegi Afryki.

— Znalezione niewątpliwe dowody, że straszny pożar, który pochłonął wielki skład materjałów marynarki wojennej w Mourillon pod Tulonem, został umyślnie podłożony.

— Według nadeszłych wiadomości z Meksyku, dowódzca francuzkiego wojennego okrętu nie miał potrzeby bombardować miasta Mazatlan, gdyż na samo zagrożenie, rząd meksykański wymierzył Posłowi francuzkiemu żądano zadośćuczynienie za doznane obelgi, o których doniesioném było.

— Z Dellys donoszą pod d 27 lipca: Wojsko posuwa się napród, nieprzyjaciel uchodzi w góry Kabylji, gdzie Ben Salem i Ben Kassem uorganizowali opór, który skończy się zębą tego wiarołamnego pokolenia. Pokazuje się, że się dla tego tylko poddali, aby uspić naszą baczność.

— Zapewniają niewątpliwe, że wkrótce Posel Cesarza Abd-er-Rhaman przybędzie z Marokko do Paryża.

— P. Leon Roche odplynał z Port-Vendres, na parostatku *Filan*, do Tangieru, z francuzką ratyfikacyą traktatu granicznego z Marokkiem.

Dnia 11 sierpnia.

Xiężna Klementyna, małżonka Xięcia Augusta Saksko-Koburgskiego, powiła wczoraj szczęśliwie zdrowego syna, w ramku Eu.

— *Journal des Débats* opisując szczegółowo pożar w Tulonie, zaprzecza pogłoskom, rozszerzonym przez rozmaite dzienniki departamentowe, iż szkoda stąd powstała wynosi od 20 do 60 milionów. Straty, według przybliżonych obliczeń zwierzchności, dochodzą tylko do 2 i pół miliona. Oprócz tego dziennik ministerjalny rozbiiera pytanie, jaka była przyczyna pożaru. Nie może jej przypisać przypadkowi, ani też niedbałości, bo istniejące dowody zbijają to przypuszczenie, a głos publiczny oskarża o podpalenie galerników. Jeżeli by tak było w istocie, naówczas zdarzenie to wpłynęłoby wiele na korzyść systemu odosobnionego więzienia, a potępienie pracy przymuszonej; ale wtedy należałoby także dowiedzieć się, kto

каго содержания преступников; но при этомъ надлежалобы удостовериться, что побудило ихъ къ этому поступку. Впрочемъ такъ какъ по слѣдствію не обнаружено донынѣ ничего подобнаго, и по спокойному поведенію преступниковъ, изъ коихъ одинъ только пытался бѣжать, не падаетъ на нихъ подозрѣнія, то въ публикѣ ходятъ самыя странныя толки; и нѣкоторые даже приписываютъ причину пожара уступчивости министровъ для Англіи.

— Въ одной изъ газетъ напечатано слѣдующее сравненіе народа населенія. Въ Лондонѣ считаютъ 2,000,000 жителей, не включая въ то число пріѣзжихъ иностранцевъ, ежегодная смертность простирается до 45,000 чел., то есть, по 123 человека въ день; во всѣхъ же госпиталяхъ сего города кроватей приготовлено только на 5,000 больныхъ; во показаніе сіе невѣрно, ибо есть еще заведенія богоугодныя, гдѣ принимаются больные.

Въ Парижѣ считается теперь 900,000 жителей, и число кроватей простирается до 10,000. Смертность почти такая же какъ и въ Лондонѣ (т. е. умираетъ около 60 челов. въ день).

Въ Вѣнѣ 330,000 жителей; кроватей 5,700; ежегодная смертность 17,000 чел.

Въ Берлинѣ жителей 365,000, кроватей въ госпиталяхъ 3,000, смертность простирается до 9,000 человекъ.

Въ С. Петербургѣ 476,000 жителей; кроватей въ госпиталяхъ—6,000, умираетъ въ годъ 10,000 чел.

Въ Варшавѣ 150,000 жителей, кроватей 4,000.

Слѣдственно въ Парижѣ и Лондонѣ всего меньше госпиталей по числу народонаселенія. Больше же всѣхъ, въ Берлинѣ, С. Петербургѣ, Вѣнѣ и Варшавѣ.

А н г л и я

Лондонъ, 9 Августа.

Сегодня Королева лично закрыла засѣданія парламента. Церемонія сія совершена была вѣскольکو раньше обыкновеннаго, по случаю отъѣзда Ея Величества; въ первомъ часу Королева прибыла въ Вестминстеръ и, послѣ встрѣчи государственными чинами, отправилась въ верхнюю палату, гдѣ сѣла на тронъ и прочитала слѣдующую рѣчь:

„Милорды и Господа!

Радуюсь, что положеніе государственныхъ дѣлъ позволитъ мнѣ уволить васъ отъ парламентскихъ занятій.

Закрывая нынѣшнія, столь многотрудныя засѣданія парламента, пріятнымъ долгомъ поставляю изъяснить вамъ живѣйшую признательность мою за усердіе и ревность, оказанныя вами при разсмотрѣніи разныхъ дѣлъ, относящихся къ благосостоянію націи. Я съ удовольствіемъ утвердила одобренныя вами проекты касательно пониженія пошлинъ на нѣкоторые привозные товары и—облегченія ограниченій по оборотамъ частныхъ капиталовъ и торговой промышленности въ нѣкоторыхъ отрасляхъ вашей мануфактурной дѣятельности.

Уменьшеніе налоговъ повлечетъ конечно пониженіе доходовъ; но я надѣюсь, что новое движеніе торговли, и умноженіе числа потребителей, щедро вознаградятъ за сія временныя пожертвованія.

Съ особеннымъ удовольствіемъ замѣчала я то постоянное вниманіе, съ какимъ разсматривали вы всѣ предлагаемыя вамъ мѣры относительно улучшенія и распространенія академическаго образованія въ Ирландіи. Вы можете быть увѣрены, что мѣры сіи будутъ исполнены со всею точностію для пріобрѣтенія общаго довѣрія къ установленнымъ вами учрежденіямъ и къ осуществленію намѣреній вашихъ, являющихся ко благо сей части моего государства.

Отъ чужестранныхъ державъ постоянно получаю я увѣренія въ дружественномъ расположеніи къ Англіи.

Заключенная недавно съ Королемъ Французовъ конвенція, насчетъ уничтоженія торга Неграми, представить, надѣюсь, при постоянномъ и искреннемъ содѣйствіи обѣихъ націй, лучшіе виды къ достиженію цѣли, для которой сдѣланы нами столь значительныя пожертвованія.

„Господа члены нижней палаты!

Благодарю васъ, за утвержденіе средствъ къ покрытію расходовъ по государственному управленію въ текущемъ году.

„Милорды и Господа!

По возвращеніи въ свои округа, вы постараетесь

ихъ склонитъ до подобнаго кроку. Gdy jednak dotychczasowe śledztwo żadnego w tej mierze nie przyniosło skutku, postępowanie spokojne galerników, z których jeden tylko starał się wydobyć przez ucieczkę, oddała od nich wszelkie podejrzanie, przeto publiczność znowu rozszerza najdziwniejsze pogłoski, a nawet chce przypisywać okropny pożar uległości Ministrów dla Anglii.

— Jedna z gazet umieszcza następną statystyczną wiadomość: Ludność Londynu szacowana jest na dwa miliony mieszkanców, nie licząc cudzoziemców; śmiertelność wynosi 45,000 ludzi narok, czyli 123 na dzień; łóżek nie więcej jest w szpitalach publicznych jak 5,000, lecz ten stosunek nie jest dokładny, albowiem jest wiele stowarzyszeń prywatnych, mających oddzielne szpitale.

Ludność Paryża dziś jest przeszło 900,000 dusz, łóżek jest 10,000, śmiertelność stosunkowo prawie taka jak w Londynie, (około 60 ludzi na dzień).

Wiedeń ma 330,000 mieszkańców; łóżek 5,700; umiera do roku 17,000 ludzi.

W Berlinie 365 000 dusz, łóżek 3,000, umiera rocznie 9,000 ludzi.

W Petersburgu 476,000 mieszkańców; łóżek 6,000, śmiertelność 10,000 rocznie.

W Warszawie 150,000 mieszcz., łóżek 4,000.

Wypada z tego, że po Londynie, Paryż ma najmniej łóżek w szpitalach, potem idą w rozmaitym stosunku Berlin, Petersburg, Wiedeń i Warszawa.

А н г л и я

Лондонъ, 9 сѣрпня.

Королева одročzyła dziś osobiście parlament. Uroczystość pomieniona odbyła się nieco wczesniej jak zwykle, z powodu wyjazdu; gdyż już o godzinie 1-jej przybyła Monarchini do Westminster, gdzie, po przyjęciu przez wielkich Dygnitarzy, udała się do Izby Wyższej, zasiadła na tronie i odczytała następującą mowę:

„Милорды и Моѣи Пановіе!

Cieszę się, iż stan spraw publicznych dozwala mi uwolnić was od obowiązków parlamentowych.

Zamykając tak pracowite posiedzenie, obowiązana jestem wynurzyć wam moję najżywszą wdzięczność, za gorliwy i wytrwały rozbiór tylu przedmiotów, dotyczących pomysłowości narodowej.

Z całego serca udzieliłam sankcyą bilam, przez was uchwalonym, mającym na celu zniesienie ceł od niektórych towarów i zniesienie ograniczeń, ciężących na swobodnym użyciu kapitałów i przemysłu w niektórych gałęziach naszych rękodziel.

Zmniejszenie podatku spowoduje bezpośrednie zwiększenie przychodu; spodziewam się atoli, że dając nowy pochoje wynagrodzenie za czasowe ofiary.

Uważałam ze szczególnym zadowoleniem, na przełożono od początku posiedzenia dawaliście bacznosc na przełożono wam środki, mające na celu ulepszenie i rozprzestrzenienie wychowania akademickiego w Irlandyi. Możecie rachować na moje postanowienie niezłomne, że środki te wykonam w sposobie najwłaściwszym, dla wzbudzenia ufności w zakładach przez was uchwalonych i urzeczywistnienia waszej chęci, mającej na celu pomnozenie pomysłowości tej części państwa mego.

Od mocarstw postronnych odbieram ciągle zapewnień ich przyjaźnych uczuć dla naszego kraju.

Konwencya świeżo zawarta z Królem Francuzów względem skuteczniejszego przytłumienia handlu niewolnikami, przedstawi, jak się spodziewam, za czynniejszem i serdeczniejszem współdziałaniem obu mocarstw, pomysły niejsze niż dotąd widoki w osiągnięciu celu, dla którego tak wielkie poniesiono ofiary.

„Моѣи Пановіе Izby Niższej!

Dziękuję wam za uchwalenie środków do pokrycia wydatków służby na rok bieżący.

„Милорды и Моѣи Пановіе!

Za powrotem do hrabstw waszych, bądźcie mieli

тес исполнить обязанности, не менѣ важныя тѣхъ, отъ коихъ увольняетесь теперь, при закрытіи засѣданій парламента.

Я увѣренъ, что вліяніемъ вашимъ и примѣромъ потщитесь вы поселить и утвердить духъ правоты и доволства, который вообще господствуетъ въ государствѣ.

Вы можете положиться совершенно на мое искреннее содѣйствіе въ исполненіи возложенныхъ на васъ обязанностей, клонящихся къ общественному благу. Молю Всевышняго да благословитъ все ваши усилія въ поощреніи промышленности и упроченіи благосостоянія моего народа, также преуспѣванія въ благочестіи и нравственности, сихъ главныхъ основаній нашего спокойствія и благополучія.

— Король нидерландскій отправился вчера въ Вулича въ Роттердамъ, въ три часа по полудни.

— 24-го Іюля, въ Таргамъ, при стеченіи 500 чел. жителей, въ числѣ коихъ было много Цыганъ, происходила закладка зданія, назначаемого для помѣщенія Цыганскаго училища, состоящаго подъ покровительствомъ лорда Ашлея. Училище сіе предполагается для 12-ти мальчиковъ и столько же дѣвочекъ. Должно ожидать, что Цыганы, получивъ образованіе, станутъ принимать христіанскую вѣру и вести осѣдлую жизнь.

— Изъ официальныхъ документовъ представленныхъ парламенту, относительно торга Неграми, видно, что торгъ сей въ послѣдніе годы, несмотря на все усилія англійскаго правительства, скорѣе усилился, чѣмъ уменьшился. Основываясь на статистическихъ данныхъ, можно сказать, что торгъ сей ежегодно увеличивался 60,000 Негровъ вывозимыхъ съ африканскихъ береговъ, по большей части въ Бразилію. Торговлею сего рода занимается 120 судовъ; англійчане дониндѣ успѣли доказать только то, что изъ числа десяти такихъ судовъ, они задерживаютъ одно; а такъ какъ торгующіе Неграми вознаграждаютъ себя 3-мя за 1, то незначительная партія сія висколько не удерживаетъ ихъ отъ этой постыдной торговли; она могла бы прекратиться развѣ тогда только, если бы успѣвали задерживать 2 судна изъ 3; до тѣхъ поръ, пока не достигнуто до такого результата, выгоды сей торговли всегда будутъ столь значительны, что прекращенія ея не льзя ожидать.

— Не льзя представить, до какой степени доходить маіи спекуляцій на желѣзныя дороги. Ливерпульская биржа составляетъ теперь средоточіе этой настоящей торговой болѣзни. Довольно сказать, что тамъ въ одинъ день раскупили 10,000 акцій таковыхъ желѣзныхъ дорогъ, которыя существуютъ только на бумагѣ. Одинъ изъ знатнѣйшихъ тамошнихъ купцовъ, глава многочисленнаго семейства, потерявъ 20,000 фун. стерл. на такихъ акціяхъ, лишилъ себя жизни.

— Вѣрно все знаютъ—что такое Гретна-Гринъ; это кузница на шотландской границѣ, гдѣ старый, никогда неумирающій, какъ Далай-Лама, кузнецъ пользовался искони привилегіею вѣнчать такихъ лицъ, которыя вступая въ бракъ, вступали въ формальномъ бракосочетаніи, прибѣгали къ сей мѣрѣ. Въ послѣднее время, находящаяся вблизи желѣзная дорога, чрезвычайно способствовала такому намѣренію бракосочетаній въ привилегированной Кузницѣ. Но теперь прекрасному сему заведенію угрожаетъ паденіе, и вмѣстѣ съ симъ должны будутъ уничтожиться и огромные доходы вѣчнаго Кузнеца, который отнынѣ, вмѣсто того, чтобы ковать узы супружества, вынужденъ будетъ заниматься выдѣлкою томныхъ въ реформѣ Лордъ Брумъ предложилъ парламенту билль такого содержанія, чтобы заключенія съ 1-го Января 1846 года браки въ Гретна-Гринъ, почитаемы были недействительными въ тѣхъ случаяхъ, если новобрачные не пробудутъ на мѣстѣ, до своего бракосочетанія, шести недѣль.

Турція.

Константинополь, 23 Іюля.

Въ Константинопольскихъ газетахъ помѣщены слѣдующія подробности о путешествіи Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича въ Архипелагъ.

Его Императорское Высочество прибылъ 11-го Іюля (29-го Іюня ст. ст.) утромъ на островъ Митилеу, гдѣ и былъ встрѣченъ мѣстными властями.

выполненія обязанности, не менѣ важныя, какъ те, отъ которыхъ васъ увольняю.

Явлюсь въ вашъ замокъ, въ три часа по полудни, въ три часа по полудни, въ три часа по полудни.

— Дня 24-го Іюля, въ Таргамъ, при стеченіи 500 чел. жителей, въ числѣ коихъ было много Цыганъ, происходила закладка зданія, назначаемого для помѣщенія Цыганскаго училища, состоящаго подъ покровительствомъ лорда Ашлея. Училище сіе предполагается для 12-ти мальчиковъ и столько же дѣвочекъ. Должно ожидать, что Цыганы, получивъ образованіе, станутъ принимать христіанскую вѣру и вести осѣдлую жизнь.

— Король нидерландскій отправился вчера въ Вулича въ Роттердамъ, въ три часа по полудни.

— Дня 24-го Іюля, въ Таргамъ, при стеченіи 500 чел. жителей, въ числѣ коихъ было много Цыганъ, происходила закладка зданія, назначаемого для помѣщенія Цыганскаго училища, состоящаго подъ покровительствомъ лорда Ашлея. Училище сіе предполагается для 12-ти мальчиковъ и столько же дѣвочекъ. Должно ожидать, что Цыганы, получивъ образованіе, станутъ принимать христіанскую вѣру и вести осѣдлую жизнь.

— Изъ документовъ государственныхъ, представленныхъ парламенту, относительно торга Неграми, видно, что торгъ сей въ послѣдніе годы, несмотря на все усилія англійскаго правительства, скорѣе усилился, чѣмъ уменьшился. Основываясь на статистическихъ данныхъ, можно сказать, что торгъ сей ежегодно увеличивался 60,000 Негровъ вывозимыхъ съ африканскихъ береговъ, по большей части въ Бразилію. Торговлею сего рода занимается 120 судовъ; англійчане дониндѣ успѣли доказать только то, что изъ числа десяти такихъ судовъ, они задерживаютъ одно; а такъ какъ торгующіе Неграми вознаграждаютъ себя 3-мя за 1, то незначительная партія сія висколько не удерживаетъ ихъ отъ этой постыдной торговли; она могла бы прекратиться развѣ тогда только, если бы успѣвали задерживать 2 судна изъ 3; до тѣхъ поръ, пока не достигнуто до такого результата, выгоды сей торговли всегда будутъ столь значительны, что прекращенія ея не льзя ожидать.

— Не льзя представить, до какой степени доходить маіи спекуляцій на желѣзныя дороги. Ливерпульская биржа составляетъ теперь средоточіе этой настоящей торговой болѣзни. Довольно сказать, что тамъ въ одинъ день раскупили 10,000 акцій таковыхъ желѣзныхъ дорогъ, которыя существуютъ только на бумагѣ. Одинъ изъ знатнѣйшихъ тамошнихъ купцовъ, глава многочисленнаго семейства, потерявъ 20,000 фун. стерл. на такихъ акціяхъ, лишилъ себя жизни.

— Вѣрно все знаютъ—что такое Гретна-Гринъ; это кузница на шотландской границѣ, гдѣ старый, никогда неумирающій, какъ Далай-Лама, кузнецъ пользовался искони привилегіею вѣнчать такихъ лицъ, которыя вступая въ бракъ, вступали въ формальномъ бракосочетаніи, прибѣгали къ сей мѣрѣ. Въ послѣднее время, находящаяся вблизи желѣзная дорога, чрезвычайно способствовала такому намѣренію бракосочетаній въ привилегированной Кузницѣ. Но теперь прекрасному сему заведенію угрожаетъ паденіе, и вмѣстѣ съ симъ должны будутъ уничтожиться и огромные доходы вѣчнаго Кузнеца, который отнынѣ, вмѣсто того, чтобы ковать узы супружества, вынужденъ будетъ заниматься выдѣлкою томныхъ въ реформѣ Лордъ Брумъ предложилъ парламенту билль такого содержанія, чтобы заключенія съ 1-го Января 1846 года браки въ Гретна-Гринъ, почитаемы были недействительными въ тѣхъ случаяхъ, если новобрачные не пробудутъ на мѣстѣ, до своего бракосочетанія, шести недѣль.

Турція.

Константинополь, 23 Іюля.

Въ газетахъ Стамбульскихъ помѣщены слѣдующія подробности о путешествіи Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича въ Архипелагъ.

Его Императорское Высочество прибылъ 11-го Іюля (29-го Іюня ст. ст.) утромъ на островъ Митилеу, гдѣ и былъ встрѣченъ мѣстными властями.

Августѣйшій Путешественникъ провелъ нѣсколько часовъ на этомъ островѣ и посѣтилъ самыя замѣчательныя на немъ мѣста. Въ три часа по полудни, Его Императорское Высочество отплылъ на паровомъ фрегатѣ „Бессарабія“ въ Смирну. Россійскій Посланникъ Г-нъ *Титовъ*, сопутствовавшій Великому Князю отъ Константинополя до Митилены, откланялся Его Императорскому Высочеству и возвратился въ тотъ же день въ Константинополь.

Въ ночь съ 11-го на 12-е Юля (съ 29-го на 30-е Юля ст. ст.) Великій Князь Константинъ Николаевичъ прибылъ въ Смирну. На другой день, утромъ, съ береговыхъ батарей и военныхъ иностранныхъ кораблей, стоявшихъ на рейдѣ, были отданы салюты Его Императорскому Высочеству 21-мъ выстрѣломъ, на которые отвѣтствовалъ Россійскій военный бригъ „Эней“. Вскорѣ послѣ сего, Великій Князь отправился въ деревню Вурнабатъ и провелъ тамъ часть дня. Его Императорскому Высочеству сопутствовали въ этой поѣздкѣ свита Его, Россійскій Генеральный Консулъ и Смирнскій Губернаторъ. Возвратясь въ городъ послѣ полудня, Великій Князь осматривалъ казармы. На другой день, въ Воскресенье, 1-го Юля ст. ст., Его Императорское Высочество праздновалъ день рожденія Ея Величества Государыни Императрицы, Своей Августѣйшей Родительницы, и присутствовалъ при отправленіи Божественной Литургіи въ Греческой церкви Св. Фотиніи. Россійскіе корабли — пароходный фрегатъ „Бессарабія“, корветъ „Менелай“ и бригъ „Эней“ — были по этому случаю украшены флагами и произвели салютные выстрѣлы, на которые отвѣчали салютами съ береговыхъ батарей и съ Австрійскаго корвета „Адріа“. Въ тотъ же день, въ 5-ть часовъ, Его Императорское Высочество отплылъ на корветъ „Менелай“ для крейсирования въ теченіи нѣсколькихъ дней на водахъ Архипелага. Предъ отъѣздомъ, Великій Князь предоставилъ 20 тысячъ Турецкихъ піастровъ въ распоряженіе Комитета, учрежденнаго для вспоможенія погорѣвшимъ жителямъ Смирны. — 16 (4-го) Юля паровой фрегатъ „Бессарабія“ оставилъ Смирну съ тою цѣлю, чтобы соединиться съ корветомъ „Менелай“.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Бейрута, отъ 13 Юля, положеніе ливанскихъ жителей улучшается. Кромѣ умерщвленія двухъ Друзовъ и разоренія, изъ мести, Греческой церкви въ Метенѣ, по подозрѣнію, что Греки убили ихъ соотечественниковъ, ничего чрезвычайнаго не произошло. Христиане возвратились въ свои жилища. Каймаканъ Маронитовъ, эмиръ Гайдаръ, прибылъ наконецъ въ Бейрутъ, гдѣ уже засталъ каймакана Друзовъ Эмира Ахмеда и легатовъ смѣшаннаго народонаселенія отъ уязвленія. Ведши-Паша имѣлъ частныя совѣщанія съ консулами объ усмиреніи Горцевъ. Паша дѣйствовалъ теперь предусмотрительно и миролюбиво и ему удалось установить сношенія между консулами и Маронитами, и восстановить видимое согласіе. Гарнизонъ ливанскихъ горъ имѣетъ быть усиленъ; на смѣну полковъ тамъ расположенныхъ придутъ войска изъ Константинополя. Порта отвѣчала г-ну Буркено, что шейкъ Друзовъ будетъ наказанъ за умерщвленіе французскаго священника и будетъ вынужденъ вознаградить потерю, понесенную монастырями, состоящими подъ покровительствомъ Франціи, но не иначе какъ по произведеніи строгаго изслѣдованія. Сэръ Стратфордъ Каннингъ и гр. Стумеръ требуютъ принятія энергическихъ мѣръ для усмиренія Горцевъ.

Скутари, 20 Юля.

Взбунтовавшіеся горцы Яковы, видя себя окруженными со всѣхъ сторонъ, сдались безусловно Сераскиру, который останется еще нѣкоторое время въ Яковѣ, для приведенія въ порядокъ тамошнихъ дѣлъ, и предупрежденія новыхъ смутеній. Онъ приказалъ поправить старую дорогу между Яковою и Скутари, и тѣмъ не только что облегчилъ сообщеніе, но доставилъ средство къ скорѣйшему движенію войскъ, въ случаѣ надобности. Многіе полагаютъ, что Сераскиръ отправится въ Боснію и въ Инекскій пашалыкъ, жители коего доставляли бунтовщикамъ оружіе; другіе утверждаютъ, что онъ возвратится въ среднюю Албанію или въ Скутари.

препѣдилъ kilka godzin na tѣj wyspie i zwiedził najciekawsze jѣj miejsca. O godzinie 3-ѣj z południa, Jego Cesarska Wysokość odpłynął na fregacie parowej *Bessarabia* do Smirny. Poseł Rossyjski, P. *Titow*, który towarzyszył Wielkiemu Xięciu ze Stambułu do Mitileny, pożegnał Jego Cesarską Wysokość i tegoż dnia powrócił do Stambułu.

W nocy, z dnia 11 na 12 Lipca (z 29 na 30 Czerwca v. s.), Wielki Xiążę Konstantyn Nikolajewicz przybył do Smirny. Nazajutrz z rana, z baterij nadbrzeżnych i okrętów wojennych zagranicznych, stojących w przystani, salutowano Jego Cesarską Wysokość 21 wystrzałem z dział, na które odpowiedział bryg wojenny Rossyjski *Eneas*. Wkrótce potem, Wielki Xiążę udał się do wsi Barnabat i część dnia tam przepędził. Jego Cesarskiej Wysokości towarzyszyli w tѣj wycieczce: Orszak Jego, Konsul Generalny Rossyjski i Gubernator Smirny. Za powrotem do miasta po południu, Wielki Xiążę zwiedził koszary. Nazajutrz, w Niedzielę, dnia 1-go Lipca v. s., Jego Cesarska Wysokość obchodził dzień urodzin Jej Cesarskiej Mości, Dostojnej Swęj Rodzicielki, i był obecnym podczas odprawiania Liturgii św., w cerkwi Greckiej św. Fotinii. Statki Rossyjskie — fregata parowa *Bessarabia*, korweta *Menelaus* i bryg *Eneas* — były, z powodu tѣj uroczystości, ubarwione flagami i dawały z dział salwy, na które odpowiadano salwami z baterij nadbrzeżnych i z korwety Austriackiej *Adrya*. Tegoż dnia, o godzinie 5-ѣj, Jego Cesarska Wysokość odpłynął na korwecie *Menelaus*, dla krążenia przez dni kilka po wodach Archipelagu. Przed wyjazdem, Wielki Xiążę zostawił 20 tysięcy piastrow turcekich do rozporządzenia komitetu, ustanowionego dla wspierania pogorzelców Smirny. — Dnia 4 (16) Lipca, fregata parowa *Bessarabia* opuściła Smirnę, by się połączyć z korwetą *Menelaus*.

— Według ostatnich wiadomości z Bejrutu, z dnia 13 lipca, położenie mieszkańców Libanu staje się nieco zwiejszym. Prócz zamordowania dwóch Druzów i zburzenia przez nich cerkwi Greckiej w Metten, z powodu, iż rozumieli, że to Grecy ziomeków ich zabili, żaden inny nie zdarzył się wypadek. Chrześcijanie wrócili do swoich siedzib. Kojmakan Maronitów, Emir-Haidar przybył na koniec do Bejrutu, gdzie już zastał kaimakana Druzów, Emira Achmeda, i delegowanych od powiatów mieszanej ludności. Wedzi-Basza miał częste narady z konsułami, w celu uspokojenia górali. Basza działa teraz przeczorniej i pojednawczo; udało mu się zatem zawrzeć stosunki między konsułami a Maronitami i wzajemnie sprowadzić porozumienie się. Żołoga Libanów ma być powiększona, a półki za Stambułu zmienia obecnie stojące wojska. Panu Bourqueuey odpowiedziała Porta, że Szek Druzów, za zabicie francuzkiego kapłana będzie ubarany i zmuszony do wynagrodzenia strat klasztorom, zostającym pod opieką Francuzi; jednakże dopiero po sejmie uprzedniem śledztwie. Sir Stratford Canning i Hr. Sumner nalegają na użycie sprężystych środków co do uspokojenia górali.

Skutari, 20 lipca.

Zbuntowani górale Jakowy, widząc się otoczonymi ze wszech stron, zdali się Seraskierowi na łaskę i nieład. Seraskier pozostanie jeszcze czas jakiś w Jakowie. Zarządzenia tamecznych spraw i zapobieżenia nowym ruchom. Rozkazał naprawić dawną drogę między Ipeką a Skutari; przez co nie tylko ułatwi się komunikacya, ale i przyspieszy w potrzebie przesyłka wojska. Wielu osób mniema, że Seraskier uda się do Bosnii i baszali Ipek, którego mieszkańcy dostarczali Jakowanom broni; inni zaś utrzymują, że się zwróci do Albanii środkowej Skutari.